

ZPRÁVODAJ

Obce Černousy

Březen / 2019

<http://cernousy.cz>

Občasník obce Černousy. Své připomínky a náměty na články adresujte na obecní úřad Černousy, nebo na: pecoufal@seznam.cz, Petr Coufal, tel.: 725 716 576.

Slovo Starosty

Přeji hezký den všem občanům,
po chladném počasí už si snad užijeme více sluníčka a čekají nás příjemnější dny.
Je před námi téměř celý rok 2019, během kterého se podaří, jak doufám konečně dokončit nový Územní plán obce. Dále pokračují práce na Pozemkových úpravách v Černousích a Boleslavi. Po vzájemné dohodě obce Černousy, Povodí Labe a vodoprávního úřadu se také dokončuje zpracování projektu na odvodňovací kanál ve Vsi. Během roku budeme pokračovat v zajištění provozních potřeb obce a místních obyvatel. V měsíci březnu se bude konat zasedání zastupitelstva obce, na kterém se s Vámi rád uvidím.

Miroslav Richter, starosta

Blahopřání

V březnu slaví své narozeniny **25** našich občanů a občánek a v dubnu jich oslaví své narození **19**.

Všem přejeme vše nejlepší, hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

Narozeniny **v březnu** slaví paní a slečny: Růžena Nováková, Dášenska Hrudková, Jaroslava Kudrnovská, Věra Brázdová, Krystyna Gajowniczeková, Dana Javůrková, Eliška Sedláčková, Lucie Rusňáková, Tereza Roušarová a Stela Štrauchová.

Pánové a chlapci: Josef Švadlenka, Václav Litoš, František Podstavek, Petr Barabančík, Martin Kavický, Roman Šlapák, Juraj Berky, Tomáš Klein, Jakub Vrána, Jan Ošťádal, Patrik Vnouček, Michal Rusňák, Dominik Uzel, Adam Hudec a Filip Slípka.

V dubnu budou slavit dámy: Yevgeniya Černohovzová, Jarmila Žezulková, Zdeňka Vaníčková, Marcela Bradáčová, Marie Šemberková, Naděžda Chomová, Lenka Konkusová, Blanka Sedláčková, Radka Vránová, Zuzana Hospodářská a Kordula Adéla Štrosnerová.

Pánové: Rudolf Štrbák, Josef Fulín, Jan Coufal, Petr Burda, Silvestr Sedláček, Antonín Křišák, Martin Šlapák a Michal Roušar.

Všem ještě jednou hodně zdraví a spokojenosti.

(Pokud si nepřejete zveřejňovat své nebo jména svých dětí, oznamte to na obecním úřadu.)

Poděkování

V sobotu 9.2. jsem ztratila peněženku s doklady a nemalou hotovostí.
Tímto bych chtěla nesmírně poděkovat panu **Součkovi** za nalezení a vrácení mé peněženky.
Moc si toho vážím.

Děkuji, Daniela Kučerová.

Vážený pane starosto,

jelikož v poslední době, daleko více než v minulých letech dochází k situaci, že **občané dávají do popelnic žhavý popel**, žádám Vás o zvýšenou informovanost k občanům, aby k této situaci nedocházelo.

Tímto chováním dochází k ohrožení zdraví posádky v důsledku požáru svozného vozu a dále k nemalým materiálním ztrátám naší společnosti.

Děkuji a s pozdravem, Ing. Stanislav Voháňka, zplnomocněný zástupce FCC Česká republika s.r.o.

Když jsi v úzkých, dej si Frysko!

Dluhy, bydlení, stáří, nemoc, handicap, ztráta zaměstnání...to jsou potíže, které v životě občas potkávají nás i naše blízké. **Proto vznikl podrobný přehled sociálních a souvisejících služeb přímo pro Frýdlantsko: <https://frysko.cz/>**

Celkem u nás ve výběžku působí 35 organizací, které poskytují 65 různých služeb pro všemožné krizové životní situace: Dluhy, bydlení, stáří, nemoc, handicap, drogy a další problémy pokrývá nový portál FRYSKO (FRÝdlantsko Sociálně KOoperuje). Weby, které otevřete na počítači nebo i ve svém mobilu, umožní vám i vašim blízkým rychle získat informaci a kontakt v případě nouze. **Kromě toho obsahuje portál i aktuální mapu lékařů, kteří zatím ještě působí ve výběžku.**

Portál sdružuje poznatky získané v projektu tzv. komunitního plánování sociálních služeb. Od loňského roku se totiž pravidelně schází organizace působící na Frýdlantsku v sociálních službách a věnují se těm oblastem, v nichž my jako obyvatelé Frýdlantska potřebujeme často pomoci. Mezi hlavní bolesti regionu přitom patří sociální a zdravotní péče o seniory či zdravotně postižené a stoupající zadlužení obyvatel. Součástí projektu je také návrh společného financování potřebných služeb v regionu prostřednictvím Dobrovolného svazku obcí Mikroregion Frýdlantsko.

Pevně doufáme, že služby našeho portálu nepotřebujete, ale pokud ano, nebo pokud máte ve svém okolí někoho potřebného, podívejte se do databáze v místě působících organizací s kontakty na pracovníky, kteří Vám rádi pomohou.

Lenka Porubská, koordinátorka komunitního plánu sociálních služeb MAS Frýdlantsko z.s.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Černouská šlápota

Letos to bylo již po čtvrté, kdy jsme na Nový rok vyrazili na výšlap do černouské přírody. Tentokrát se nás po obědě sešlo něco málo přes třicet v hospodě Pod Kaštanem v Černousích. Počasí nám vůbec neprálo a dlouho jsme se rozmýšleli, jestli vůbec půjdeme. Nakonec, díky naléhání většiny účastníků, především Romana Hanzla jsme přeci jenom vyrazili a nutno zdůraznit, že jsme toho vůbec nelitovali. Vyšli jsme tedy na obvyklou a ověřenou trasu přes Polní Domky. Hned za rohem u Petra Hory byla první občerstvovací zastávka. Petr nám za tímto účelem otevřel „okénko“ (dnes již okno) a nabídl občerstvení. Další zastávka byla u chalupářů v Polních Domkách, kteří na nás ani tentokrát nezapomněli, rozdělali oheň na opékání vuřtů a nabídli něco na zahřátí. Největšímu dešti jsme se vyhlí a příjemně vyvětraní dorazili zpět na základnu, kde nám byla odměnou chutná gulášovka od „úči“.

Děkujeme tímto Mírovi Tajbnerovi, který i přesto, že již „voskoval lyže“ na dovolenou a měl oficiálně zavřeno, poskytl nám ve své hospodě příjemné zázemí. Děkujeme také chalupářům z Polních Domků za hřejivý oheň a nápoje. No a co říci organizátorům? Díky, bylo to jako vždy skvělé, příští rok se určitě zase sejdem.

Sbor dobrovolných hasičů Ves

Rok 2018 jsme uzavřeli výroční valnou hromadou 19. ledna, tentokrát v hospodě Pod Kaštanem v Černousích. Hostem na naší schůzi byla instruktorka okrsku paní Olga Čepelíková. Schůzi řídil jako obvykle zkušený jednatel sboru pan Alois Deschmann, který přednesl i zprávu o činnosti SDH za rok 2018. Dále jsme si vyslechli zprávu revizora účtu a návrh činnosti na rok 2018. Vybraným členům bylo předáno čestné uznání SDH a OSH, instruktorka okrsku paní Olga Čepelíková také předala Medaili za zásluhy panu Rudolfovi Štrbákovi. Na závěr proběhla diskuze, po které bylo jednohlasně schváleno usnesení valné hromady. Jedinou chybou naší výroční schůze byla velice slabá účast, kdy z celkového počtu 48 členů SDH Ves se jich zúčastnilo necelých dvacet.

Letošní rok na nás také vyšla řada hostit výroční valnou hromadu okrsku Višňová. Tu jsme uspořádali také v hospodě Pod Kaštanem v Černousích dne 19. února. Na této schůzi již byla účast podstatně větší. Přítomni byli zástupci všech sborů okrsku Višňová: SDH Habartice, Pertoltice, Višňová, Minkovice, Předlánc a Ves, zástupci výboru okrsku, starostové obcí, zástupci HZS, členové výkonného výboru a starosta OSH Liberec. Schůzi řídil starosta okrsku pan Lubomír Erban, který také přednesl návrh činnosti na rok 2019, zástupci všech sborů nás seznámili s jejich činností v roce 2018 a závěrem bylo schváleno usnesení výroční valné hromady.

Děkujeme tímto panu Slavomíru Tajbnerovi, který nám umožnil konání obou schůzí v jeho restauraci a dosyta nás nakrmil. Výbor SDH Ves.

Blahopřání

V únoru oslavil své životní jubileum 70 let náš letitý člen, jednatel sboru a kamarád pan Alois Deschmann. Chtěli bychom mu touto cestou poděkovat za jeho poctivou práci nejenom pro náš sbor ale i pro celé hasičské sdružení.

Ještě jednou Ti Lojziku přejeme do dalších let hodně radostí, pohody, elánu a hlavně zdravíčka.
Kamarádi hasiči

Černouský kvíz

Správná odpověď z minulého kvízu: *Mladí snoubenci na fotce z roku 1968 jsou Dana a Láďa Konkusovi. (Fotku nám zapůjčila Jana Roušarová – děkujeme)*

Do uzávěrky tohoto vydání nám bylo doručeno několik správných odpovědí, z kterých byl vylosován výherce a tím se stala paní **Gisela Poštová**.

Blahopřejeme ! Poukázku na nákup zboží v hodnotě 100,- Kč v obchodu se smíšeným zbožím paní Ireny Vokurkové si může vyzvednout na OÚ.

Otázka dnešního kvízu:

Kdo je ten stále veselý pán na fotce z roku 1984 ?

Své odpovědi posílejte na e-mail: pecoufal@seznam.cz nebo SMS zprávou na tel.: 725 716 576 (nezapomeňte uvést i své jméno), **můžete jí sdělit i osobně** Petru Coufalovi.

Výherce, který bude vylosovaný ze správných odpovědí, získá poukázku na nákup zboží v hodnotě 100,- Kč v obchodu se smíšeným zbožím paní Ireny Vokurkové v Černousích.

KOMINICTVÍ JIZERKA

Kominictví JIZERKA - pan Robert Hübel nabízí své kominické služby. Kdo má zájem o kontrolu a vyčištění komínu, ať se nahlásí na tel.: **608 070 704**.

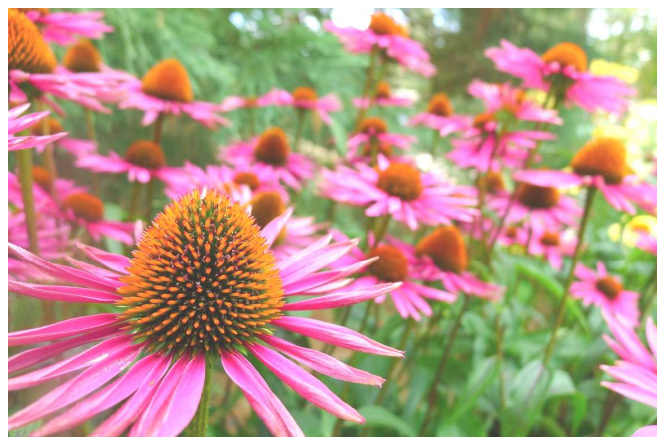
Cena za provedení kontroly, čištění dle zákona 320/2015 Sb. je 390,- Kč.

Bába bylinářka

Echinacea, třapatka

Účinky rostliny:

posiluje imunitu (obranyschopnost) a to velmi silně • přírodní antibiotikum - silné antibakteriální účinky • přírodní antivirotikum (potlačuje většinu virových infekcí těla) • čistí krev (detoxikace) • chřipka • nachlazení • hojení ran • rekonvalescence (zotavení) po nachlazení • zánět středního ucha • časté záněty dýchacích cest • chronický zánět průdušek (chronická bronchitida) • zánět dutin (zánět nosních dutin) • vykašlávání zeleného hlenu • lupénka • ekzémy • akné • kožní vyrážky • zvyšuje počet bílých krvinek • obecně dobrá na chronické infekce • bolesti v krku • čepy na mandlích • toxiny v těle, těžké kovy • plísňe, plísňová onemocnění • hnisání, hnisající fokusy • chronické záněty močových cest • záněty ledvin • zánět dělohy • zánět prostaty (prostatitida) • krev v moči (z důvodu infekce)

Echinacea (třapatkovka)

• hemoroidy, hemeroidy, zlatá žíla • kousnutí, bodnutí hmyzu • kousnutí, uštknutí hada • bércové vředy • vředy kůže • hnisavé záněty kůže • dodává vitalitu organismu • zlepšuje stav organismu při a po chemoterapii a radioterapii
Echinaceu neužívejte v době těhotenství. U malých dětí a starých osob snížíme standardní dávku na polovinu. U někoho může při vnitřním užívání vzniknout alergie (kožní vyrážka, svědění, vzácně dušnost). Při vnějším užívání alergie nebývají. Předávkování vede k motaci (točení hlavy) z poklesu krevního tlaku.

Při vnitřním využití (čaj, tinktura) echinaceu užíváme max. 14 dní a pak min. na 14 dní uděláme pauzu. Jde o silnou bylinu.

V létě vyniknou nápadné květní úbory s nachovými jazykovitými květy v paprsku, obklopující vyvýšený terč hnědočervených trubkovitých květů. Květy lákají včely, čmeláky a motýly. Zvláště kořeny obsahují **antibiotické a imunitu posilující látky**. Má jednu přednost v jejím rychlém účinku a **v širokém záběru**. Dá se **kombinovat s ostatními bylinami**, jejichž účinek se v tradičních receptech díky Echinacei zesílí. Její hlavní účinky jsou **antibakteriální a antivirové, čistí krev, zlepšuje obranyschopnost a hojí rány**. Podporuje **porušenou imunitu při rakovině po chemoterapii a ozařování**.

Co se sbírá z echinacey (třapatkovky) :

Z Echinacei se používá **kořen, listy i květ**. Bylinu můžeme použít v **čerstvém stavu** nebo **sušenou**. V čerstvém stavu je účinnost vždy o něco silnější než v sušeném, to platí všeobecně u všech bylin.

ZPŮSOBY UŽITÍ ECHINACEY (TŘAPATKOVKY) :

- **Čaj z echinacey - příprava:** je to nejjednodušší způsob jak si udělat rostlinný lék z čerstvých nebo sušených částí rostliny, použijeme list s květy. Na ¼ litru vroucí vody dáme 1 čajovou lžičku Echinacei a necháme luhovat 10 minut, potom scedíme. Neskladovat, max. 24 hod. v lednici, připravít vždy čerstvý. Tento čaj můžeme pít ¼ litru při akutních problémech 3 x denně, kloktat můžeme každé 2 až 3 hodiny, při použití roztoku k omývání zanícených míst, omýváme každé dvě hodiny. Používáme 14 dní a potom 14 dní přestávku.
- **Odvar:** ten se využívá hlavně z tužších částí rostliny, což je v tomto případě kořen. Umyjeme a čerstvý nebo sušený nakrájíme v množství 1 čajové lžičky na ¼ litru vody a vaříme 20 minut. Potom scedíme a používáme podobně jako čaj. Odvar je o něco účinnější než čaj, max. doba skladování je 48 hodin. Opět užíváme s přestávkou jako u čaje 14 dní a 14 dní přestávka. Při akutním stádiu infekce užíváme 1 polévkovou lžici odvaru každé 2 hodiny.
- **Tinktura z echinacey:** do pálenky nebo vodky vložíme čerstvě nasekané části rostliny v poměru, 1 díl rostlinného materiálu na 3 díly alkoholu. Na 1 litr alkoholu to je 30 dkg rostliny, v tomto případě můžeme zvolit kořen, anebo směsku kořene s nadzemní částí rostliny. Necháme macerovat 14 dní až měsíc, a potom scedíme. Tinkтуру si můžeme vyrobit i ze sušené Echinacei, ale výluh bude méně účinný. Tinktura má tu výhodu, že doba skladování je několik let a tak budeme mít připravený koncentrovaný lék. Tinkтуру můžeme využít na vnitřním i vnějším způsobem. Dávkování u infekčních stavů při vnitřním použití, např. při infekci močových cest, je 1 až 2 kávové lžičky po 2 až 3 hodinách, užíváme několik dnů. Při chronických stavech užíváme standardní dávky, které jsou nižší než při akutních stavech. Při ustoupení problémů dávku můžeme snížit. Neopomeňte po 14 dnech užívání na 14 denní přestávku. Při vnějším použití potíráme zanícené místo několikrát denně, v počátku po dvou hodinách. Na potírání můžeme zvolit čaj, nebo odvar, nebo tinkтуру. Tinktura je z nich neúčinnější. Při chřipkovém období můžeme preventivně užívat jednu kávovou lžičku denně. Při nástupu choroby až 3 polévkové lžíce za den. Opět myslíte na přestávku v užívání.

Ivana Křišáková

Obrázky ze starých časů

Vážení čtenáři, v této rubrice Vám otiskujeme obrázky a fotografie z historie naší obce. Pokud máte doma nějakou fotku z dob minulých, budeme velice rádi, když nám ji zapůjčíte k otisknutí. Tentokrát fotka hostince ve Vsi z minulého století.

Něco z historie

Tentokrát stručný životopisný medailonek nejvýznamnějšího rodáka z Černous

Karl Freiherr Czoernig von Czernhausen (v překladu a foneticky Karel Černig, svobodný pán z Černous, 1804–1889), významný Evropan, vědec, statistik, politik a vysoký státní úředník, autor několika vědeckých monografií, m.j.: rozsáhlé Etnografie rakouského mocnářství. Byl také předseda rakouské Statistische Zentralkommission a byl považován za zakladatele rakouských etnografických studií. Absolvoval gymnázia v Jičíně a Praze, poté vystudoval pražskou a vídeňskou univerzitu. Roku 1828 vstoupil do státních služeb (plynule mluvil německy, česky, anglicky, francouzsky, italsky). Již v mládí projevoval zájem o státní hospodářství. Roku 1829 mu vyšla prvotina o vývoji Liberce s důrazem na statistiku a prvním pojednáním o Jablonci nad Nisou. Mezi léty 1829 – 1830 pobýval v italském Terstu. Roku 1834 se stává sekretářem prezidia lombardské zemské vlády. V roce 1841 se stává ředitelem administrativní statistiky a dvorním sekretářem Generálního účetního ředitelství ve Vídni. Poté se stal poslancem za Frýdlant na sněmu ve Frankfurtu. Roku 1850 byl vyznamenán řádem Železné koruny II. Stupně. V roce 1852 obdržel predikát „von Czernhausen“ - „z Černous“ a řídí ministerstvo obchodu. Roku 1853 vedl sekci pro výstavbu železnic a provoz na nich. Mezi léty 1853 – 1867 se účastnil mnoha mezinárodních kongresů statistiků v Bruselu, Paříži, Vídni, Londýně a Florencii. Roku 1859 byl jmenován tajným radou a působil v Ústřední komisi pro výzkum a uchování stavebních památek ve Vídni. Roku 1863 založil Statistickou ústřední komisi v Rakousku – Uhersku. Roku 1865 po těžké chorobě opouští po 37 letech státní službu s vyznamenáním komandérského kříže řádu císaře Leopolda. Roku 1887 byly uznány jeho zásluhy o vědu vyznamenáním za umění a vědu. Celkem za zásluhy ve státních službách a jiné obdržel šestnáct vyznamenání. Byl dvakrát ženatý. S první manželkou Klementinou Hasenöhrlovou měl tři děti. Měl zájmy literární i publicistické, zajímal se o národopis, historii, památkovou ochranu, politickou aritmetiku, kartografii a topografii. Karl von Czoernig – Czernhausen zemřel 5.10.1889 v italském městečku Görz/Gradiska, které je v blízkosti slovinských hranic.

Sbor dobrovolných hasičů Ves
Vás zve na

Hasičskou Zábavu

v sobotu 23. března od 20:30
v hospodě Pod Lípou ve Vsi

Hudba: SO-NET BAND

Bohatá tombola

Vstupné: 80,- Kč

HASIČI VES

Přivítejte jaro vesele

P O Z V Á N K A

Starosta obce Černousy svolává dle §92 a násl. zákona č.128/2000 Sb. o obcích na den:

Středa 13.3.2019 v 17:00 hodin

v zasedací místnosti Obecního Úřadu obce Černousy
veřejné zasedání zastupitelstva obce Černousy

Program:

1. Zpráva o kontrole plnění úkolů z předchozího zasedání
2. Seznámení s konečným rozpočtovým opatřením č.7/2018, rozpočtové opatření č.1/2019
3. Revokace usnesení č. 4 bod 6 a č. 5 bod 5 z roku 2018 týkajících se prodeje části pozemku v k.ú. Boleslav
4. Projednání žádosti o prodej části pozemku v k.ú. Boleslav
5. Projednání žádosti o přidělení obecního bytu v Boleslavi čp. 16
6. Projednání nového jednacího řádu obce Černousy
7. Různé, diskuze
8. Návrh na usnesení č. 1/2019
9. Závěr

Vyvěšeno dne :

Sejmuto dne :

Miroslav Richter
starosta obce

UDÁLOST MĚSÍCE

TRÁVNICKÉ ČUMPRDĚNÍ

Trávnické čumprdění neboli masopustní obchůzka a veselí, jak se říká v Podještědí, se bude konat v sobotu 2. března v Trávníčku. Program začíná v pravé poledne u místního klubu hasičů v dolním Trávníčku.

V některých podještědských obcích přetrvala masopustní obchůzka bez přerušení tradice do dnešních dnů. Spolek Dubáci ve spolupráci s místními hasiči proto již počtvrté pořádá v Trávníčku obnovený průvod čumprďáků s tradičními mas-kami. Průvod čumprďáků doprovázený členy folklórního souboru Horačky vyjde z dolního Trávníčku ve 14 hodin. Při veselé obchůzce obejdou sousedy, „ztrestají basu“ a navštíví i Beranův hostinec. Mezi mas-kami obcházející obydlí nebudou chybět: slaměný, smrtka, cikánka, kobyla, bába s nůši, nevěsta a ženich, kominík, policajt a další. Následovat bude soutěž o nejlepší masku. Průvod ukončí masopustní veselice

s lidovou hudbou a hostinou v příjemně vyhřátém klubu hasičů, kde se narazí dřevěný soudek s pivem, a připraveny budou i zabijačkové hody. Návštěvníci se během odpoledne mohou těšit i na tradiční masopustní veselohru. Program je vhodný pro všechny věkové kategorie.

Spolek Dubáci pořádá v Podještědí mnoho společenských akcí. Největší z nich je festival s názvem Pouť mezi dvěma Jány v Letařovicích, která se letos koná ve dnech 21.–22. června. Více informací na www.dubaci.cz. ←

Text: Květa Šírová
Foto: Petr Pivoňka

NA KRAJI

BENEFIČNÍ PLES HEJTMANA PODPOŘIL PĚSTOUNSKÉ RODINY

Již 14. benefiční ples hejtmána Libereckého kraje, tentokrát s mottem „komunikace“, který se uskutečnil v prostorách Krajské vědecké knihovny v Liberci v pátek 1. února, opět pomáhal dobré věci. Výtěžek plesu ve výši 474 900 korun si rovným dílem rozdělily čtyři organizace pečující o pěstounské rodiny v Libereckém kraji – Farní charita Česká Lípa – Centrum pro pěstounské rodiny, Centrum Protěž v Liberci, Centrum pro rodinu Náruč Turnov – Náhradní rodinná péče a Rodina v Centru v Novém Boru. Organizace dostaly finanční dary od sponzorů a nepřímo také od všech, kteří si zakoupili vstupenku na ples, protože polovina její ceny byla rovněž věnována obdarovaným organizacím.

Symbolické šeky předával hejtman Libereckého kraje se zástupci sponzorů akce. Foto: Jaroslav Appeltauer.

EUROREGION TOUR 2019

Ve dnech 15.–16. března 2019 se v Eurocentru v Jablonci nad Nisou uskuteční již 19. ročník veletrhu cestovního ruchu Euroregion Tour, který letos představí převážně tuzemské destinace. V rámci doprovodného programu proběhnou odborné a cestovatelské přednášky, hudební představení, výstavy i soutěže. Součástí bude také řemeslný jarmark s ukázkami výroby produktů. Veletrh bude slavnostně zahájen v pátek 15. března v 10 hodin před hlavním vstupem do Eurocentra. Více informací na www.euroregiontour.cz.

ZATEPLIT DŮM Z DOTACÍ MOHOU UŽ I BYTOVÁ DRUŽSTVA

Z Evropského fondu pro regionální rozvoj mohou díky nové výzvě na podporu energetických úspor v bytových domech nyní žádat i bytová družstva. O dotaci mohou kromě družstev požádat i fyzické osoby, SVJ, obce, školy, tak jako v předchozí výzvě. Získání dotace je nyní jednodušší. Jak zažádat a co všechno je k dotaci potřeba, se zájemci mohou dozvědět na semináři s názvem **ZATEPLENÍ BUDOV – Dotační příležitosti v energetických úsporách**, který pořádá Liberecký kraj dne 8. 4. 2019 od 10 hodin v multimediálním sálu

Krajského úřadu Libereckého kraje. Zájemci o seminář se mohou hlásit na rsk@kraj-lbc.cz nejpozději do 3. dubna. Více informací na www.rsk-lk.cz/aktuality.

NAVRHNĚTE OSOBNOST K UDĚLENÍ POCTY HEJTMANA LIBERECKÉHO KRAJE

Ocenění Pocta hejtmána Libereckého kraje se každoročně uděluje osobnostem, které se svým celoživotním dílem nebo významným skutkem zasloužily o dobré jméno Libereckého kraje. Již tradičně může výjimečné osobnosti nominovat také veřejnost. Návrhy jsou přijímány do 28. června 2019. Podrobné informace včetně formuláře, který je třeba vyplnit, jsou zveřejněny na webových stránkách kancelar-hejtmana.kraj-lbc.cz/poradane-akce/pocty-hejtmana-libereckeho-kraje-2014/pocty-hejtmana-lk-2019-nominace. Všechny správně podané návrhy budou předloženy pracovní skupině složené jak ze zástupců zastupitelských klubů, tak ze zástupců organizací spjatých s Libereckým krajem. Ta následně navrhne finální seznam osobností. Ocenění ve formě listiny Pocta hejtmána a zlaté mince Hejtmanský dukát jim bude předáno během slavnostního večera, který se bude konat ve středu 30. října 2019 u příležitosti Dne vzniku samostatného československého státu v Oblastní galerii Lázně v Liberci.

JOSEFODOLSKÉ DIVADELNÍ JARO

Ve dnech 10.–12. května se v Josefově Dole bude konat již 29. ročník divadelní postupové přehlídky venkovských ochotnických souborů. Přehlídka je určená především pro ochotníky Libereckého kraje. V nabitém programu bude jednotlivá představení hodnotit odborná porota v rozborových seminářích. Porota v závěru nominuje nejlepší soubor na Národní přehlídku Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou. Více na www.divadlojosefuval.cz.

ZMĚNY V JÍZDNÍCH ŘÁDECH

Měsíc březen je tradičně termínem pro první změny jízdních řádů, kdy organizátor dopravy reaguje na připomínky cestujících a obcí. Letos vychází na první neděli 3. března, ale cestující se nemusí obávat zásadních změn. Jedná se pouze o drobné úpravy spojů na vybraných linkách a celkový rozsah provozu zůstává zachován. K 17. březnu je také plánováno ukončení sezónního provozu SKIBusů. Je však možné, že v závislosti na dobrých sněhových podmínkách bude termín posunut. Informace cestující najdou na www.iidol.cz.

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

Jaké jarní tradice dodržujete?

JOSEF HORINKA (SLK)

Z jarních tradic jsou to samozřejmě Velikonoce se vším, co k této tradici patří (vajíčka, pomlázka, beránek, zlatý déšť apod.). Dále dubnová tradice pálení čarodějnic, které jako město už několikátým rokem pořádáme. A v neposlední řadě tradice 1. máje a polibek mé ženě pod rozkvetlou třešní.

ROBERT GAMBA (ANO 2011)

V odpovědi se asi očekávají Velikonoce, ale protože jsem ateista, mají pro mne tyto svátky spíše „naturálně pohanský“ charakter. Jasnou jarní tradicí proto u mne je poslední běžkování a rovněž tradiční „přezouvání“ z lyží na kolo.

ZUZANA KOCUMOVÁ (ZPLK)

Koupu se v rámci jarního lyžování v rozmrzácích potocích pro očistu těla i ducha.

VÍT NĚMEČEK (ODS)

Na jaře se snažím začít co nejdříve jezdit na kole. Vloni to šlo již začátkem března, třebaže byl v Jizerských horách v lesních úsecích ještě řada týdnů snůh. Letos je sněhu více, uvidíme, kdy cyklistická sezóna bude moci začít.

PAVEL SVOBODA (ČSSD)

Je mi nejbližší čtyřicetidenní půst před Velikonocemi. Snažím se jíst méně a zdravěji a také vynechat alkohol. Očistit tělo. Bohužel své předsevzetí obvykle po pár dnech poruším. A další den začínám nanovo. Je to věčný boj se sebou sama, který svádím každý rok.

RADOVAN VÍCH (SPD-SPO)

Dodržuji tradiční velikonoční zvyky, které vnímám jako svátky jara. Tyto slavnostní dny jsou spojeny především s takovými tradičními symboly, jako je beránek, řehtačky, pomlázky či zdobená vejce.

JAN DVOŘÁK (KSČM)

Pomlázka, to je moje! K velikonočním zvykům se snažím vest i svoje děti. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

1 | Jan Havelka je předsedou spolku Dubáci, který obnovuje tradice na Českodubsku. Foto: Petr Pivoňka.

2 | Vápnění roubenky. Rekonstrukci si členové spolku částečně provádějí sami. Foto: Petr Pivoňka.

OSOBNOST KRAJE

JAN HAVELKA

Vystudovaný historik, předseda spolku Dubáci, který je činný na Českodubsku, pořádá společenské akce a setkání a pomáhá při obnově historických budov.

Jak a proč vznikl spolek Dubáci?

Podještědí jsem si zamiloval už v roce 2006, kdy jsem se sem dostal úplnou náhodou během třídního výletu. Učarovalo mi několik osiřelých roubených chalup, pomalu zarůstajících vegetací. To tady nebývá zas takovým zvykem, protože na Českodubsku neprobíhal masově poválečný odsun jako v nedalekých oblastech. Hned jsem začal přemýšlet nad tím, proč jsou opuštěné a kdo v nich kdysi bydlel. Takže jsem hned podnikl výpravu s kamarády a trávil zde téměř celé léto, obcházel pamětníky a dával dohromady příběh tří vesniček, kde jsem se nejvíce pohyboval — Hradčan, Letařovic a Trávníčku u Českého Dubu. Moje snahy pak vyústily v bakalářskou práci a nyní i chystanou knížku. Všude jsem tehdy musel jezdit na kole nebo chodit pěšky a při procházení podještědské krajiny jsem se začal hodně zajímat o osud božích muk. S partou nadšenců jsme jedny opravili. Poté jsem, tehdy ještě na vlastní triko, s dobrozdáním majitele vyběhal po úřadech obnovu sloupu sv. Jána nedaleko Hradčan. Mezitím se do Sobákova, vísky na druhou stranu od Českého Dubu, nastěhovali manželé Pivoňkovi a začali přemýšlet o zvelebování svého okolí, dozvídat se od místních o historii, starých receptech... a přirozenou synergií jsme se potkali a nakonec během roku 2011 naplánovali vznik našeho spolku. Nazvali

jme jej podle města, které je středem osy našich aktivit. Máme členy místní, liberecké i pražské. Já sám pocházím z pražských Dejvic, ale už druhým rokem tady bydlím na trvalo. Od začátku měl za účel dát právní rovinu našim snahám o zachování tradic (na čemž spolupracujeme hlavně se souborem Horačky), a hlavně památek. Druhou rovinou je ovšem opětovné přivedení života k těm památkám, znovuvytváření vztahu, protože opravené, ale mrtvé památky k ničemu nejsou.

S pomocí spolku se podařilo obnovit několik památek. Jaké to byly?

Asi nejnákladnějším počinem je zatím rekonstrukce kostela sv. Jakuba v Letařovicích. Pan starosta mě tehdy oslovil, protože už jsme měli „za sebou“ některá boží muka, jestli by nestálo za to řešit jeho havarijní stav. A tak náš spolek společně s panem starostou Pospíšilem a páterem Maňáskem stál u rozběhu rekonstrukce. Dokončena je obnova fasády kostela, zbývá ještě hřbitovní zeď, hlavně ale barokní kostnice. Obnovu už si nyní řídí pan farář sám. My jsme v loňském roce vybrali prostředky na repliku původní barokní sochy, sv. Jakuba, která bude v létě osazena do opravené niky nad vchodem do kostelíčka. S pomocí hasičů, příspěvím místních firem i obyvatel se nám podařilo vybrat prostředky na ulití a znovuosazení zvonu na návsi v Trávníčku. Prostředky jsme také sehnali na repliku barokního obrazu Korunování Panny Marie a sošek sv. Floriána a Sv. Jána na návsi v Sobákově. Město Český Dub pak nechalo opravit křížek

a vznikl krásný prostor. Milou tradicí se stalo každoroční srpnové sousedské setkání právě na návsi. Dlouhodobě spolupracujeme s obcí Bílá na přípravě projektů obnovy drobných památek. S příspěvím Libereckého kraje už se podařilo vrátit do krajiny dva smírčí kříže, kapličku na náves v Trávníčku či boží muka u Chvalčovic. Aktuálně plánujeme další.

Asi největší „počin“ spolku je rekonstrukce Beranova hostince. K čemu nyní hostinec slouží?

Hostinec je stále v rekonstrukci, takže nyní zatím děláme venkovní akce s folklorním souborem Horačky. Zároveň jsme navázali spolupráci s Muzeem Českého ráje v Turnově a připravili první, zatím dočasnou výstavu historických fotografií Petra Matouška. Snažíme se během rekonstrukce, tak jak práce postupují, formou workshopů seznamovat s tradičními řemesly veřejnost.

Co plánujete do budoucna?

Největší reálnou výzvou je uvedení našeho hostince v Trávníčku do provozu. To ještě několik let potrvá. Zároveň společně s Libereckým krajem sníme o záchraně několika dalších domů a zřízení přirozeného skanzenu, jehož by byl právě hostinec centrem. Některé chátrající chalupy, svědky starých časů, je ještě možné zachránit, ale čas jde proti nám. Skanzen je běh na předlouhou trať, ale věřím, že alespoň částečně se myšlenku do života uvést podaří. ←

Autorka rozhovoru: Květa Šírová

1

KRAJEM

BERANŮV HOSTINEC V TRÁVNÍČKU

Spolek Dubáci byl založen na počátku roku 2012 s cílem povzbudit region Podještědí – Československa. Jádrem jeho činnosti je pořádání kulturních akcí, podpora obnovy památek, připomínání regionálních tradic a sousedská setkávání. Některé z akcí, jako Pouť mezi dvěma Jány v Letařovicích či Sousedská slavnost v Sobákově, v letošním roce oslaví již své osmé ročníky. Postupně přibývají další akce, zejména v Beranově hostinci v Trávníčku ve spolupráci se souborem Horačky a místními hasiči. Spolek také pomáhá zajišťovat financování oprav kulturních památek v okolí. Jeho největší akcí je rekonstrukce unikátní budovy roubeného Beranova hostince v Trávníčku.

Objekt se podařilo zakoupit na podzim 2014. Šlo o ruinu v havarijním stavu. Do objektu desítky let zatékalo a trpěl mnohými dalšími neduhy. Byl prohlášen za kulturní památku, což odstartovalo náročnou rekonstrukci, na které se finančně podílí také Liberecký kraj. Rekonstrukce probíhá pod vedením architekta Tomáše Eflera a dozorem libereckého pracoviště památkového ústavu. V současnosti je dokončena většina exteriérových oprav, včetně nutné výměny trámů a rekonstrukce zborcené pavlače. V následujících letech budou probíhat restaurátorské práce v hostinském sále, ve kterém se na hliněné omítce dochovaly fragmenty pozoruhodných šablonových maleb. Cílem obnovy je uvedení budovy do podoby šenku kolem roku 1905, kdy zde čepoval pivo Antonín Beran, historicky nejslavnější zdejší hostinský.

Vedle Jíslavy rychty čp. 6 v dolním Trávníčku je Beranův hostinec nejstarším

místním sídlem. Jeho význam tkvěl zřejmě i v jeho umístění na návsi u silnice mezi Sychrovem a Českým Dubem. První zmínka o něm je z roku 1546, kdy patřil bratrům Tůmovi a Šimkovi Červových. Roku 1747 koupil dům s pozemky za 192 kop Jan Beran. Tehdy začal jeho rozkvět, spojený právě s rodinou Beranů, která vystavěla i nedaleký Beranův mlýn – jedinečnou památku lidové architektury. Z konce 18. století zřejmě pochází současná roubení sálu, ve 40. až 60. letech 19. století proběhla zásadnější rekonstrukce. Během ní tesařský mistr Václav Bartoš z dolního Trávníčku vdechl stavení vskutku mistrovskou podobu – řezbářsky bohatě zdobenou konstrukci podstávek a pavlač, což jsou prvky, které jezdili obdivovat architekti a národopisci po celé 20. století. Pravděpodobně největší slávu si hostinec zažil v první dekádě 20. století, kdy zde hospodařil a šenkoval Antonín Beran. Z té doby taky pochází první známá dobová fotografie, dosvědčující rekonstrukci kolem konce 19. století, kdy se stavení zvedalo do výšky.

Spolek Dubáci chce v hostinci vybudovat expozice hostince z jeho nejslavnější doby a hlavně specifické lidové architektury, kultury a folkloru. Expozice by měly napomoci ukázat Podještědí jako specifický etnografický region. Ve spolupráci s Libereckým krajem chtějí členové spolku vybudovat Přirozený skanzen Trávníček, jehož centrem se stane právě Beranův hostinec. ←

Text: Květa Šírová

- 1 | Beranův hostinec prochází náročnou rekonstrukcí za významné finanční podpory Libereckého kraje. Rekonstrukce hostince v Trávníčku probíhá již pátým rokem.
- 2 | Reklamní fotografie z doby hostinského Antonína Berana (1910).
- 3 | Pouť mezi dvěma Jány, kterou spolek každoročně pořádá v Letařovicích.
- 4 | Odlévání zvonu do Trávníčku ve spolupráci s místními dobrovolnými hasiči.
- 5 | Ve spolupráci s Horačkami připravuje spolek akci Rok na vsi.

Foto: Petr Pivoňka.

2

3

4

5

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČO: 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 3/2019 vyšlo 1. března 2019, uzávěrka byla 15. února 2019.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk

**Liberecký
kraj**